

Podgorica, 23.01.2016. godine

FAKULTET ZA POSLOVNE STUDIJE

- Nučno-nastavnom vijeću –

PREDMET: Analiza rezultata ankete na Fakultetu za poslovne studije za ljetnji semestar studijske 2014/2015. godine

Uvodne napomene:

Anketa je počela da se realizuje krajem oktobra 2015. godine, na način što je napravljen raspored da se anketa sprovode na onim časovima koje studenti najmasovnije posjećuju. Međutim, u prvom krugu anketiranja, veoma mali broj studenata je popunio anketu, pa je donešena odluka da se anketa ponovi u periodu održavanja drugih kolokvijuma, kako bi se veći broj studenata uključio. I pored dodatnih napora da se obezbijedi veća reprezentativnost uzorka, u tome se nije dovoljno uspjelo. Najveći broj studenata koji je popunio anketu za neki predmet jeste 15, dok je taj broj na nekim predmetima 1 ili 2. Na nekim predmetima su postojali određeni tehnički problemi, zbog kojih su studenti bili onemogućeni da pristupe popunjavanju ankete. Jedini predmet koji nije obuhvaćen analizom jeste Međunarodni menadžment (III godina, smjer Marketing), jer ne postoje podaci za isti. Studenti su anketu popunjavali elektronski, pa je teško bilo pratiti proces popunjavanja ankete.

U nastavku će biti predstavljeni rezultati po godinama/smjerovima, na osnovu postavljenih pitanja i datih odgovora, dok će u zaključcima biti dat osvrt na rezultate na nivou cijelog fakulteta. Detaljna statistička obrada rezultata, po predmetima, se nalazi kao prilog ovom dokumentu.

U ponuđenim opcijama ocjena 1 je najmanja, a 5 najveća.

REZULTATI ANKETE ZA I GODINU

Predmeti: Osnovi marketinga, Osnovi menadžmenta, Makroekonomija, Poslovno pravo i Engleski jezik I

Broj studenata koji su radili anketu:

Prosječan broj studenata koji je popunio anketu za predmete na prvoj godini je 8. Najveći broj je to uradio za Osnove marketinga (njih 14), a najmanje za Engleski jezik I (6).

Da li ste položili ispit:

Velika većina ispitanika je položila ispit. U prosjeku, njih 91,6%.

Redovnost pohađanja nastave:

Prosječan procenat ispitanika koji se izjasnio da je redovno pohađao nastavu je 89,8%. Ovako visok procenat je očekivan, jer su ispitanici pretežno studenti koji inače redovno dolaze na nastavu.

Vrijeme potrebno za realizaciju aktivnosti:

Većini studenata, njih 49,6%, su bila potrebna 2-4 sata nedjeljno za realizaciju aktivnosti na predmetima. Najviše je vremena bilo potrebno za predmete Osnovi menadžmenta i Osnovi marketinga, gdje je oko 30% studenata potrošilo 4 i više sati nedjeljno za realizaciju predmetnih obaveza.

Vrjednovanje pedagoškog rada nastavnika:

Svi aspekti vrjednovanja pedagoškog rada nastavnika su ocijenjeni visokom ocjenom. Prosječna je iznosila 4.4 za obim i kvalitet predložene literature, do 4.9 za redovnost održavanja nastave. Po odgovorima studenata se može zaključiti da se konsultacije na svim predmetima redovno održavaju (prosječna ocjena 4.8), da su nastavnici pripremljeni za nastavu i da je njihovo izlaganje razumljivo; da su usaglašeni plan predavanja i obim materije (4.7); nastavnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.7); predavanja nastavnika pomažu studentu da lakše savlada gradivo (4.6); nastavnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.6); nastavnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.8); nastavnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.7); nastavnici su objektivni i nepristrasni u ocjeni znanja studenata (4.7); koriste se savremeni metodi i nastavna sredstva (4.5).

Vrjednovanje pedagoškog rada saradnika:

Studenti su visokom ocjenama procijenili sve oblasti angažovanja saradnika. Prosječna ocjena se kreće od 4.5 do 4.7 za sve stavke i nema značajnih odstupanja po predmetima. Jedina prosječna ocjena ispod 4 je data za korišćenje savremenih metoda i nastavnih sredstava na predmetu Engleski jezik, gdje ta ocjena iznosi 3.8. Tako se može zaključiti da je redovnost održavanja vježbi velika (4.7); da se konsultacije održavaju redovno (4.5); da su saradnici pripremljeni i razumljivo izlažu materiju (4.6); da saradnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.7); da vježbe saradnika pomažu studentima da lakše savladaju materiju (4.6); da saradnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.6); da saradnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.7); saradnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.7); koriste se savremene metode i nastavna sredstva (4.5).

Komentari, pohvale, primjedbe, prijedlozi:

Studenti nisu imali komentare/sugestije.

REZULTATI ANKETE ZA II GODINU, FM smjer

Predmeti: Javne finansije, Finansijska tržišta, Upravljačko računovodstvo, Monetarna ekonomija, Engleski jezik II

Broj studenata koji su radili anketu:

Prosječan broj studenata koji je ispunio anketu je 7. Taj broj se kreće od 15 na Engleskom jeziku, do po 1 student na Javnim finansijama i Monvernoj ekonomiji. Ankete za Engleski jezik su popunjavali studenti

oba smjera, Finansijski menadžment i Marketing menadžment, pa je to razlog većeg broja popunjenih anketa na ovom predmetu. Problem je veoma mali broj popunjenih anketa na dva pomenuta predmeta, što dovodi do nereprezentativnosti uzorka.

Da li ste položili ispit:

Svi ispitanici su položili ispit iz predmeta za koje su popunili anketu.

Redovnost pohađanja nastave:

Veliki procenat ispitanih studenata je redovno pohađao nastavu. Prosječno, taj procenat iznosi 92,4%, dok se procenat po predmetima kreće od 80-100%.

Vrijeme potrebno za realizaciju aktivnosti:

Većini studenata, u prosjeku njih 53,4%, treba 1-2 sata nedjeljno za realizaciju aktivnosti na predmetu. Studentima je najviše vremena potrebno za predmet Upravljačko računovodstvo, gdje se njih 40% izjasnilo da nedjeljno potroši 8-16 sati na odrađivanje predmetnih obaveza.

Vrjednovanje pedagoškog rada nastavnika:

Nastavnici su visoko ocijenjeni po svim parametrima. Jedina prosječna ocjena koja je bila ispod 4 jeste za redovnost održavanja konsultacije, gdje je prosječna ocjena 3.6. Na nju su uticale niske ocjene na predmetima Javne finansije (gdje je ocjena 1) i Monetarna ekonomija (3). Ovdje treba napomenuti da je anketu za ova dva predmeta popunio samo jedan student. Što se ostalih parametara tiče, ocjene su slične i kreću se između 4 i 5 za sve predmete. Tako se može konstatovati da nastavnici redovno održavaju nastavu (4.8); nastavnici su pripremljeni i razumljivo izlažu materiju (4.9); plan predavanja i obim materije su usaglašeni (4.9); nastavnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (5); predavanja nastavnika pomažu studentima da lakše savladaju gradivo (4.9); obim i kvalitet predložene literature su na odgovarajućem nivou (4.9); nastavnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.9); nastavnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.7); nastavnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.9); nastavnici su objektivni i nepristrasni u ocjeni znanja studenata (4.6); koriste se savremeni metodi i nastavna sredstva (4.4).

Vrjednovanje pedagoškog rada saradnika:

Saradnici su ocijenjeni veoma visokim ocjenama po svim parametrima. Prosječna ocjena se kreće od 4.6 do 5. Nema značajnih razlika u ocjenama među predmetima. Tako su ocjene po svim stavkama sljedeće: redovnost održavanja vježbi (5); redovnost održavanja konsultacija (4.8); pripremljenost i razumljivost izlaganja materije (4.9); podsticanje studenata na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.9); vježbe saradnika pomažu studentima da lakše savladaju materiju (4.9); saradnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.9); saradnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.9); saradnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.9); koriste se savremene metode i nastavna sredstva (4.6).

Komentari, pohvale, primjedbe, prijedlozi:

Pohvale su iznešene na račun nastavnika iz Engleskog jezika, mr Sanje Vučinić, u smislu njene korektnosti i otvorenosti.

REZULTATI ANKETE ZA II GODINU, MM smjer

Predmeti: Marketing usluga, Istraživanje marketinga, Ponašanje potrošača, Strategijski menadžment, Engleski jezik II

Broj studenata koji su radili anketu:

Prosječan broj studenata koji je učestvovao u anketiranju je 10. Taj broj se kreće od 2 za Strategijski menadžment, do 15 za Engleski jezik II, uz napomenu da su ankete za Engleski jezik popunjavali studenti oba smjera, i Marketing i Finansije.

Da li ste položili ispit:

Velika većina studenata koji su ispitivani je položila ispit iz predmeta za koji su popunjavali anketu. Prosjek je 84,4% i on se, po predmetima kreće, od 50% za Strategijski menadžment do 100% za Engleski jezik II. Treba napomenuti da je za Strategijski menadžment samo dvoje studenata popunilo anketu, pa svaka promjena značajno utiče na procenat.

Redovnost pohađanja nastave:

Većina studenata je redovno pohađala nastavu. Prosjek je 61,6%. Taj procenat je veći za predmet Engleski jezik II (80%), dok se on za ostale predmete kreće od 50 do 64%.

Vrijeme potrebno za realizaciju aktivnosti:

Studenti su, (prosječno njih 50%), potrošili 4-8 sati na realizaciju aktivnosti po predmetu. Više vremena im je trebalo za pripremu Istraživanja marketinga, gdje se njih 22% izjasnilo da im je nedjeljno potrebno 8 sati i više, kao i za Ponašanje Potrošača, gdje je njih 8% navelo da im je bilo potrebno od 8 do 16 sati.

Vrjednovanje pedagoškog rada nastavnika:

Nastavnici su ocijenjeni veoma visokim ocjenama, koje se po svim parametrima na predmetima kreću od 4.1 do 5, a prosječna od 4.5 do 4.7. Tako možemo konstatovati da nastavnici redovno održavaju nastavu i konsultacije (4.7); nastavnici su pripremljeni za nastavu i njihovo izlaganje je razumljivo (4.7); plan predavanja i obim materije su usaglašeni (4.7); nastavnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.7); predavanja nastavnika pomažu studentima da lakše savladaju gradivo (4.7); obim i kvalitet predložene literature su na odgovarajućem nivou (4.6); nastavnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.6); nastavnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.7); nastavnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.6); nastavnici su objektivni i nepristrasni u ocjeni znanja studenata (4.7); koriste se savremeni metodi i nastavna sredstva (4.5).

Vrjednovanje pedagoškog rada saradnika:

Pedagoški rad saradnika je ocijenjen veoma visokim ocjenama. Ocjene se kreću od 4 do 5 po svim parametrima u okviru predmeta, dok se prosječna ocjena po parametrima kreće od 4.5 do 4.9. Tako su prosječne ocjene, po stavkama, sljedeće: redovnost održavanja vježbi (4.7); redovnost održavanja konsultacija (4.8); pripremljenost i razumljivost izlaganja materije (4.7); podsticanje studenata na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.9); vježbe saradnika pomažu studentima da lakše

savladaju materiju (4.8); saradnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.8); saradnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.7); saradnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.7); koriste se savremene metode i nastavna sredstva (4.5).

Komentari, pohvale, primjedbe, prijedlozi:

Nije bilo dodatnih komentara i sugestija.

REZULTATI ANKETE ZA III GODINU, FM smjer

Predmeti: Međunarodne finansije, Osiguranje i upravljanje rizicima, Bankarsko poslovanje, Finansijske analize, Kontrola i revizija, Engleski III

Broj studenata koji su radili anketu:

Prosječan broj studenata koji je popunio anketu je 7. Taj se broj kreće od 2 na Osiguranju i upravljanju rizicima, preko 11 na Međunarodnim finansijama, do 13 na Engleskom jeziku III, za koji su anketu popunjavali studenti sa oba smjera (Marketing i Finansije). Na trećoj godini, u drugom semestru, su studenti podijeljeni po smjerovima, pa je manji broj njih pratio pojedinačne predmete i zato je manji broj ispitanika učestvovao u ispitivanju.

Da li ste položili ispit:

Svi ispitanici su položili ispite iz predmeta, za koje su popunjavali ankete. To je očekivano, jer su ove ankete popunjavali prvenstveno studenti koji su završili osnovne i upisali specijalističke studije na Fakultetu za poslovne studije.

Redovnost pohađanja nastave:

Studenti su veoma redovno pohađali nastavu. Njih 96% se izjasnilo da su redovno bili na nastavi. Taj procenat je nešto manji kod Engleskog jezika (85%), Međunarodnih finansija (91%), dok su nastavu na ostalim predmetima svi studenti (100%) redovno pohađali.

Vrijeme potrebno za realizaciju aktivnosti:

Iako su, u prosjeku, najvećem broju studenata (njih 42,7%) bila potrebna 2-4 sata za realizaciju aktivnosti na predmetu, neki od njih su se izjasnili da im treba 4-8 sati (23,7%), a neki da im treba 8-16 sati (23%). Nekim studentima (7%) je nedjeljno bilo potrebno čak 16-24 sata za odrađivanje predmetnih obaveza. Tako su većini studenata bila potrebna nedjeljno 4 sata i više (Bankarsko poslovanje – njih 75%; Kontrola i revizija – 88%) za sprovođenje svih predmetnih obaveza.

Vrjednovanje pedagoškog rada nastavnika:

Studenti su veoma pozitivno ocijenili pedagoški rad nastavnika. Svi parametri su, po predmetima, ocjenjivani prosječnim ocjenama od 4 do 5, dok je prosjek na nivou svih predmeta ukupno između 4.6 i 5. Nema značajnih razlika među predmetima. Mala razlika je na predmetu Osiguranje i upravljanje rizicima gdje je prosječna ocjena u svim odgovorima 5, ali treba istaći da je najmanji broj ispitanika popunjavao anketu za ovaj predmet (2 studenta). Tako možemo zaključiti da nastavnici redovno održavaju nastavu (5) i konsultacije (4.7); nastavnici su pripremljeni za nastavu i da njihovo izlaganje je

razumljivo (4.7); plan predavanja i obim materije su usaglašeni (4.7); nastavnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.7); predavanja nastavnika pomažu studentima da lakše savladaju gradivo (4.7); obim i kvalitet predložene literature su na odgovarajućem nivou (4.7); nastavnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.8); nastavnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.8); nastavnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.8); nastavnici su objektivni i nepristrasni u ocjeni znanja studenata (4.8); koriste se savremeni metodi i nastavna sredstva (4.6).

Vrjednovanje pedagoškog rada saradnika:

I rad saradnika je ocijenjen veoma dobrim ocjenama od strane studenata. Prosječne ocjene po svim paramaterima u okviru predmeta se kreću između 4 i 5, sa izuzetkom ocjene 3.5 za korišćenje savremenih metoda i nastavnih sredstava na predmetu Osiguranje i upravljanje rizicima (napomena: samo dva studenta su popunila anketu za ovaj predmet). Ukupna prosječna ocjena na nivou svih predmeta je između 4.3 i 4.8 i nema bitnih odstupanja na nekom predmetu. Tako se može konstatovati da je ostvareno sljedeće: redovnost održavanja vježbi (4.8); redovnost održavanja konsultacija (4.5); pripremljenost i razumljivost izlaganja materije (4.6); podsticanje studenata na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.6); vježbe saradnika pomažu studentima da lakše savladaju materiju (4.6); saradnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.6); saradnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.6); saradnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.6); koriste se savremene metode i nastavna sredstva (4.3).

Komentari, pohvale, primjedbe, prijedlozi:

Pohvale su iznešene na rad i odnos profesora Radislava Jovovića, Branislava Radulovića i Sanje Vučinić. Data je i sugestija da se časovi iz Engleskog jezika održavaju i poslijepodne, kako bi mogli i studenti koji rade da prati časove i dobijaju zadovoljavajuća znanja.

REZULTATI ANKETE ZA III GODINU, MM smjer

Predmeti: Marketinške komunikacije, Poslovna etika, Odnosi s javnošću, Međunarodni marketing, Engleski jezik III

Broj studenata koji su radili anketu:

Prosječan broj studenata koji je popunio anketu je 4. Taj broj je 1 na Odnosima s javnošću, 2 na Marketinškim komunikacijama i Poslovnoj etici, 3 na Međunarodnom marketingu, a 13 na Engleskom jeziku III, za koji su anketu popunjavali studenti sa oba smjera (Marketing i Finansije). Na trećoj godini, u drugom semestru, su studenti podijeljeni po predmeti, pa je manji broj pratio pojedinačne predmete i zato je manji broj ispitanika učestvovao. Sve ovo je dovelo do činjenice da je ovdje izostala reprezentativnost uzorka, što dovodi u pitanje kvalitet dobijenih rezultata.

Da li ste položili ispit:

Svi ispitanici su položili ispite iz predmeta, za koje su popunjavali ankete. To je očekivano, jer su ove ankete popunjavali prvenstveno studenti koji su završili osnovne i upisali specijalističke studije na Fakultetu za poslovne studije.

Redovnost pohađanja nastave:

Studenti su redovno pohađali nastavu. Njih 80,4% se izjasnilo da su redovno bili na nastavi. Taj procenat se kreće od 50% do 100% po predmetima.

Vrijeme potrebno za realizaciju aktivnosti:

Većini ispitanika je trebalo 4 sata i više da realizuju nedjeljne predmetne aktivnosti. Tako je za njih 41,8% trebalo od 8 do 16 sati, a za njih 28% je broj potrebnih sati bio 28%. Ovi rezultati su relativni, jer odgovor i jednog studenta značajno utiče na ukupni prosjek.

Vrjednovanje pedagoškog rada nastavnika:

Studenti su veoma visoke ocjene dali za pedagoški rad nastavnika. Svi parametri su, po predmetima, ocjenjivani prosječnim ocjenama od 4 do 5, dok je prosjek na nivou svih predmeta ukupno između 4.7 i 5. Nema značajnih razlika među predmetima. Mala razlika je na predmetima Marketinške komunikacije i Odnosi s javnošću, gdje je prosječna ocjena u svim odgovorima 5, ali treba istaći da je mali broj ispitanika popunjavao anketu za ove predmete (2 studenta, odnosno 1 student). Tako možemo zaključiti da nastavnici redovno održavaju nastavu (4.8) i konsultacije (4.7); nastavnici su pripremljeni za nastavu i njihovo izlaganje je razumljivo (4.9); plan predavanja i obim materije su usaglašeni (4.9); nastavnici podstiču studente na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.8); predavanja nastavnika pomažu studentima da lakše savladaju gradivo (5); obim i kvalitet predložene literature su na odgovarajućem nivou (4.7); nastavnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.8); nastavnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (5); nastavnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.9); nastavnici su objektivni i nepristrasni u ocjeni znanja studenata (4.8); koriste se savremeni metodi i nastavna sredstva (5).

Vrjednovanje pedagoškog rada saradnika:

I rad saradnika je ocijenjen visokim ocjenama od strane studenata. Prosječne ocjene po svim paramaterima u okviru predmeta se kreću između 4 i 5. Ukupna prosječna ocjena na nivou svih predmeta je između 4.6 i 5 i nema bitnih odstupanja na nekom predmetu. Mala razlika je na predmetima Marketinške komunikacije i Odnosi s javnošću, gdje je prosječna ocjena u svim odgovorima 5, ali treba istaći da je mali broj ispitanika popunjavao anketu za ove predmete (2 studenta, odnosno 1 student). Tako se može konstatovati da je ostvareno sljedeće: redovnost održavanja vježbi (4.9); redovnost održavanja konsultacija (4.8); pripremljenost i razumljivost izlaganja materije (4.6); podsticanje studenata na aktivnost, kritično razmišljanje i kreativnost (4.7); vježbe saradnika pomažu studentima da lakše savladaju materiju (4.8); saradnici daju korisne informacije za budući rad studenata (4.9); saradnici odgovaraju na pitanja i vode računa o studentskim komentarima (4.9); saradnici su profesionalni i etični u komunikaciji sa studentima (4.8); koriste se savremene metode i nastavna sredstva (4.9).

Komentari, pohvale, primjedbe, prijedlozi:

Pohvale su iznešene za predmet Poslovna etika.

UKUPNI ZAKLJUČAK:

Mali broj studenata je učestvovao u anketiranju, pa rezultati nisu reprezentativni. U svakom slučaju, ispitanici su veoma zadovoljni pedagoškim radom profesora i saradnika, što potvrđuje prosječna ocjena, koja se, po svim parametrima, kreće između 4 i 5.

Komisija:

Mr Milica Kovačević, predsjednik

Mr Mirjana Čizmović, član

Mr Milica Raičević, član